

Verklaring SP en GroenLinks n.a.v. de vragen van de PvdA-fractie in Eindhoven dd 20 januari 2009

De Eindhovense fracties SP en GroenLinks hebben zich met verbazing gebogen over de vragen, die de Eindhovense PvdA-fractie op 20 januari gesteld heeft aan het College van B&W. De vragen hadden vooral betrekking op het functioneren van de BMF en de BOW binnen GLOBE. De Eindhovense PvdA vindt dat het niet hoort dat twee partners in GLOBE tegelijk betrokken zijn bij een publieksactie rond het vliegveld. Men keurt het af dat de BMF en de BOW proberen het overleg binnen GLOBE te beïnvloeden, vraagt zich af wat de reactie daarop binnen GLOBE is, en vraagt zich af of er verschil zit tussen het mandaat dat de BMF en de BOW van hun achterban krijgen, en het standpunt dat ze binnen de Initiatiefgroep innemen.

De brief van de Eindhovense PvdA – fractie verbaast ons om meerdere redenen. Af en toe wrijven we zelfs onze ogen zachtjes uit.

- 1) Het is in dit land volstrekt normaal dat belangengroepen actie voeren en tegelijk onderhandelen. De PvdA zelf heeft generaties vakbondsbestuurders geleverd die niet anders deden. We kennen georganiseerde scholieren- en studentenacties die lopen, terwijl ondertussen over een oplossing gesproken wordt. Ook onze boerenstand kan er wat van. Er is meer kans op problemen als er actie gevoerd wordt zonder onderhandelen of als er onderhandeld wordt zonder actievoeren.
Wij vinden dat het toch echt de verantwoordelijkheid van de afzonderlijke organisaties is hoe zij hun vertegenwoordigers kiezen en laten functioneren. Moet (om even in analogie te spreken) een werkgeversdelegatie bepalen wie er toegelaten wordt in de delegatie van de vakorganisaties? Wij dachten van niet.
Het is sowieso al merkwaardig dat de Eindhovense PvdA haar situatiegebonden en subjectieve opvatting over de politieke mores algemeen verbindend wil verklaren. Het is nog merkwaardiger dat dat met zo weinig besef van de werkelijkheid gebeurt. Het is zelfs wel een beetje wereldvreemd.
- 2) De Initiatiefgroep treedt als geheel naar buiten. De rol van individuen daarbinnen kan op allerlei manieren gedefinieerd worden, waaronder ook op terughoudende manieren. De Eindhovense PvdA is hier een beetje voorbarig in zijn oordeel.
Het functioneren van de Initiatiefgroep en van de vertegenwoordigers daarin is door de relevante organen binnen de BOW en de BMF goedgekeurd. Er is geen reden om een verwijdering tussen de vertegenwoordigers en hun bestuur, of tussen het bestuur en de leden, te vrezen. Ook uit de reacties op de site blijkt dit in genen dele.
- 3) Vraag is wat precies moet worden verstaan onder de passage, die als een hoeksteen onder de Eindhovense PvdA - vragen ligt, namelijk “... een terughoudendheid in communicatie van individuele partners naar buiten”.
Bij het nalezen van de precieze tekst van het advies van de commissie van Wijzen, waaruit dit citaat stamt, blijkt dat de Commissie hier spreekt over de externe communicatie over kwesties, die binnen de toekomstige operationele organisatie GLOBE spelen. Een dergelijke terughoudendheid lijkt ons inderdaad verstandig.
Dit deel van het advies echter van de Commissie van Wijzen is niet opgenomen in het document met een lijstje van acht zaken, waarover de partners in GLOBE het unaniem eens waren. Evenmin is het advies van de Commissie van Wijzen als zodanig integraal door de partijen in GLOBE overgenomen. De partijen in GLOBE hebben “met

waardering kennis genomen van het rapport van de Commissie van Wijzen” , hebben gezegd *“dat het een goede analyse bevat van het functioneren van GLOBE”* en *“dat het bouwstenen bevat voor de toekomst”*. Er bestaat dus binnen GLOBE niet eens een citeerbare afspraak, zoals geformuleerd in het citaat van de Eindhovense PvdA. Het terughoudend communiceren over de gang van zaken binnen de operationele organisatie GLOBE is echter iets geheel anders dan het buiten GLOBE om lamleggen van het maatschappelijk functioneren van organisaties op een voor deze organisaties essentieel onderwerp. De Eindhovense PvdA trekt hier een passage, die feitelijk niet eens aan de orde is, geheel uit de context, waarvoor hij bedoeld is.

Bovendien is deze passage temeer niet aan de orde, aangezien er binnen GLOBE inhoudelijk nog maar weinig gebeurd is. Dat kan ook moeilijk anders, want de club is pas sinds medio november weer opnieuw gaan draaien. De decembervergadering is afgelast en daarna kwam de kerstvakantie. Zelfs met de grootste extravertheid valt er nog niet veel te communiceren over wat er binnen GLOBE gebeurt.

Overigens menen wij te mogen waarnemen dat ook een andere partner in het GLOBE-overleg, dhr. Meijs, directeur van Eindhoven Airport, zich geen gelegenheid laat ontgaan om met zo groot mogelijke extravertheid de door hem gewenste ontwikkeling van Eindhoven Airport te bepleiten. Waarom heeft de Eindhovense PvdA eigenlijk geen vragen gesteld over de bepaald niet terughoudende communicatie van de directeur van Eindhoven Airport?

En verder vonden wij de communicatie van burgemeester Van Gijzel over Eindhoven Airport ook niet erg terughoudend.

- 4) Maar ondertussen sprak op 22 januari 2009 wel Alders in Eindhoven. Daarmee komen wij op de belangrijkste politieke misvatting van de Eindhovense PvdA. De instelling van de Commissie van Wijzen volgt op een crisis in GLOBE, die “wij” onszelf binnen de regio aangedaan hebben, namelijk die rond de gemoderniseerde Regionale Overeenkomst. De Commissie van Wijzen komt voort uit de besluitvorming begin 2008 en de ontwikkelingen, die daaraan vooraf gingen. Eenieder kan denken wat hij wil over het politiek debat dat in januari en februari 2008 in de Eindhovense Raad plaatsvond, maar de uitkomst is dat de volksvertegenwoordiging hier zijn taak opgevat heeft en dat er een besluit lag dat politiek draagvlak had. De wethouder kon hierop terecht doorborden.

Daarna is het karakter van het probleem door toedoen van Schiphol en het Rijk wezenlijk veranderd. Het Eindhovens College en de Eindhovense PvdA onderschatten de impact van deze verschuiving voor het mandaat van het College.

De eerste officiële mededeling zijdens het College dateert van een Raads Informatie Brief van 23 juni 08, waarin twee alinea's staan over deze ontwikkelingen. Uit deze RIB blijkt dat het Eindhovense College het mandaat, zoals verkregen op basis van de besluitvorming in januari en februari, ook van toepassing verklaarde op de gesprekken met het Rijk en met Alders. Daarna is het van de kant van het College gebleven bij mededelingen. Er is geen nieuw debat geweest. Dit nu beschouwen wij als een belangrijke politieke fout.

Voor een nieuwe, puur regionale, overeenkomst bestaat in Eindhoven objectief voldoende maatschappelijk draagvlak, ook al zijn wij het als raadsleden van Groen Links en de SP niet met alles eens. Voor een toekomst van Eindhoven Airport die overheerst wordt door grote aantallen vliegbewegingen, die van Schiphol overkomen, is datzelfde draagvlak zeker niet vanzelfsprekend. Bovendien is het de vraag hoe de inhoud van de

voornemens met betrekking tot Schiphol, zoals door het landelijke rapport-Alders geformuleerd, zich verhoudt tot het standpunt dat een meerderheid van de Eindhovense Raad in de motie-Helms en in andere moties heeft vastgelegd. Daarin wordt geschreven over een beperkte groei, gericht op zakelijk verkeer, milieucompensatie, en enkele beperkte verruiming. Wij als gemeenteraadsleden van Groen Links en de SP zien vooralsnog niet in hoe de landelijke voornemens en de Eindhovense randvoorwaarden met elkaar te verenigen zijn. Men kan hierover met ons van mening verschillen, maar op zijn minst zullen slechts weinigen het antwoord meteen duidelijk vinden.

Het Eindhovense College had onzes inziens een gestructureerd politiek debat op gang moeten brengen, en had naar buiten moeten treden om een dialoog met de bevolking aan te gaan. Onze waarnemingen wijzen erop dat nogal wat mensen, die zouden kunnen leven met een beperkte groei waarvan de kosten en de baten bij de regio liggen, de wenkbrauwen optrekken bij de gedachte dat Schiphol hier de baas komt spelen, met Alders als profeet. De massale belangstelling voor de bijeenkomst van de SP in Meerhoven in september 2008, nota bene de enige gelegenheid waarbij de wethouder met de bevolking gesproken heeft, is zo'n waarneming.

De vrees, die in elk geval bij ondergetekenden bestaat, dat Alders hier naar toe komt om de regionale afspraken te overrulen wordt gevoed doordat wethouder Fiers in een mail aan de fractievoorzitters moest aangeven dat zij op dinsdag 20 januari nog niet de formele opdrachtschrijving had ontvangen, waarmee Alders op donderdag 22 januari in Eindhoven aan de gang ging. Zoiets geeft geen gevoel van vertrouwen.

Het logische gevolg van het achterblijven van draagvlakontwikkeling zijdens het Eindhovense College over de "Tafel van Alders" is dat de discussie zich een weg gezocht heeft om het College heen. Het Eindhovens College, en de Eindhovense PvdA, zouden juist blij moeten zijn dat het publiek de gelegenheid heeft zich uit te spreken over een ontwikkeling die, hoe dan ook, van groot belang is voor de regio. Inderdaad hebben ze nu even geen greep op deze discussie. De verkrampte wijze, waarop de Eindhovense PvdA-fractie nu probeert het oplaaiende debat te dimmen door deelnemende belangenorganisaties te binden aan afspraken die niet eens bestaan, is niet productief. Bovendien belijdt de Eindhovense PvdA op andere plaatsen en tijden de participatiegedachte, en dat doet zij serieus. Waarom hier dan niet?

- 5) Tenslotte vinden wij de door de Eindhovense PvdA gekozen procedure vreemd. Men vraagt aan de eigen wethouder om aan te geven hoe een nog nauwelijks operationeel orgaan GLOBE, waarin deze wethouder slechts een van de afgevaardigden is, denkt over twee andere deelnemers aan het overleg, en men vraagt hoe die andere twee partijen intern hun zaken op orde hebben. Dit nu lijkt ons een zinloze omweg. Waarom vraagt de Eindhovense PvdA dat niet gewoon rechtstreeks aan de BOW en de BMF? En gaat de Eindhovense PvdA niet gewoon rechtstreeks het gesprek met de Initiatiefgroep aan?

Wij hopen dat het Eindhovens College deze beschouwing in haar overwegingen betreft en geven het College en de Eindhovense PvdA-fractie het advies met de buitenwereld de echte discussie aan te gaan. Een goede discussie in de gemeenteraad is ook nooit weg.

Bernard Gerard (SP)

Hans van Zijl (GroenLinks)